ENERGIJOS EFEKTYVUMO DIDINIMAS LIETUVOJE

LIFE IP EnerLIT

2021–2030

MŪSŲ PARTNERIAI:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija · apva · ENMIN ENERGETIKOS MINISTERIJA · EIMIN · LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA · LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA · LIETUVOS ENERGETIKOS AGENTŪRA · APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA · LIETUVOS ENERGETIKOS INSTITUTAS · LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA · VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBA · Lietuvos pramonininkų konfederacija · TECH:ZITY

PUNSKO VALSČIUS · LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ

Projektas „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“ (Nr. LIFE20 IPC/LT/000002) yra finansuojamas Europos Sąjungos LIFE programos ir Lietuvos Respublikos lėšomis.

A1.1 veikla

Pažangios duomenų bazės, skirtos NEKSVP priemonėms stebėti, sukūrimas

Veiklos tikslas – sukurti funkcionalią energetikos sektoriaus ir energijos vartojimo efektyvumo duomenų bazę / IS, kuri skirta sistemingai rinkti, kaupti, sisteminti, valdyti, analizuoti energetikos sektoriaus duomenis, sudarant sąlygas modeliavimui, stebėsenai ir vertinimui, taip užtikrinant savalaikį įrodymais grįstą energetikos politikos formavimą, NENS* ir NEKSVP vykdymą bei energetikos politikos pažangos uždavinius įgyvendinančių nacionalinių plėtros programų įgyvendinimo stebėseną..**

Deliverable.
Galimybių studija ir pirkimo techninė specifikacija.

- **Parengta galimybių studija**
- **Parengta pirkimo techninė specifikacija**
- **Įvykdytos rinkos konsultacijos**

Milestone.
IT paslaugų teikėjo pirkimas

- **2025-05-19 Paskelbtas viešasis pirkimas**
- **2025-06-23 Vokų plėšimas**
- **Dar vykdomos pirkimo procedūros**
- **Smėliadėžės kūrimas:** atrinkinėjami duomenys iš VDA atvertų IS/Registrų, kurie reikalingi smėliadėžei

Milestone.
EISIS sukūrimas

- **Planuojama:** Pasirašius sutartį su atsirinktu tiekėju bus sudarytas detalus kūrimo planas
- **Planuojama:** trukmė 1 metai nuo sutarties pasirašymo + 3 mėn. galimas pratesimas
- **Planuojama:** Integracija su VDA smėliadėže

A1.2 veikla

Modeliavimo proceso tobulinimas

Sukurti nauji, patobulinti įrankiai

Geresnė modeliavimo metodika

Platesnis – daugiau sektorių
Detalesnis – energija + emisijos
Išsamesnis – >kuro/energijos rūšių
Tikslesnis – daugiau prielaidų

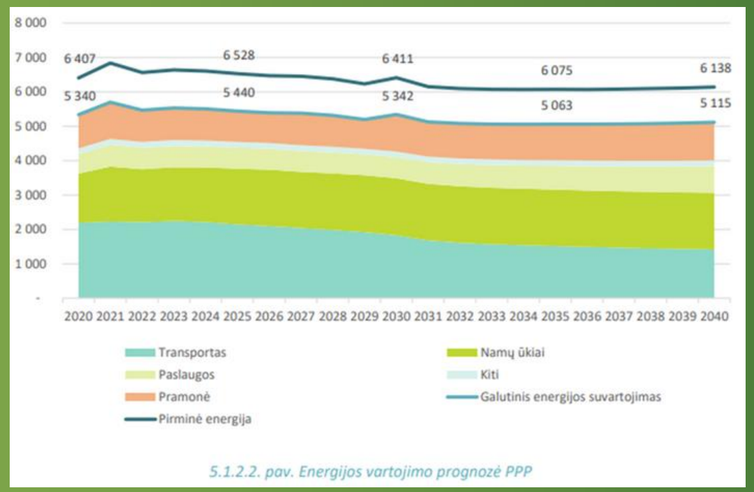

5.1.2.2. pav. Energijos vartojimo prognozė PPP

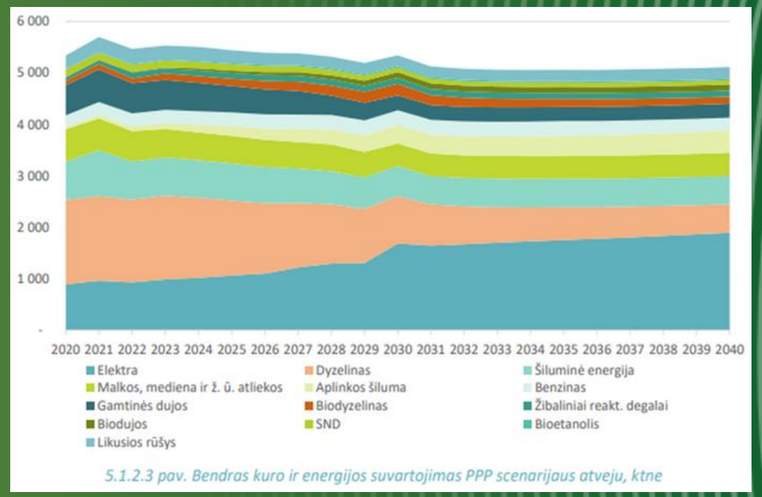

5.1.2.3 pav. Bendras kuro ir energijos suvartojimas PPP scenarijaus atveju, ktne

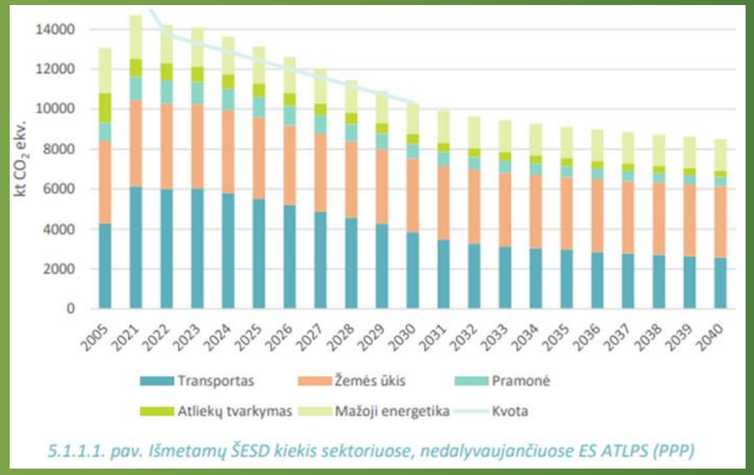

5.1.1.1. pav. Išmetamų ŠESD kiekis sektoriuose, nedalyvaujančiuose ES ATLPS (PPP)

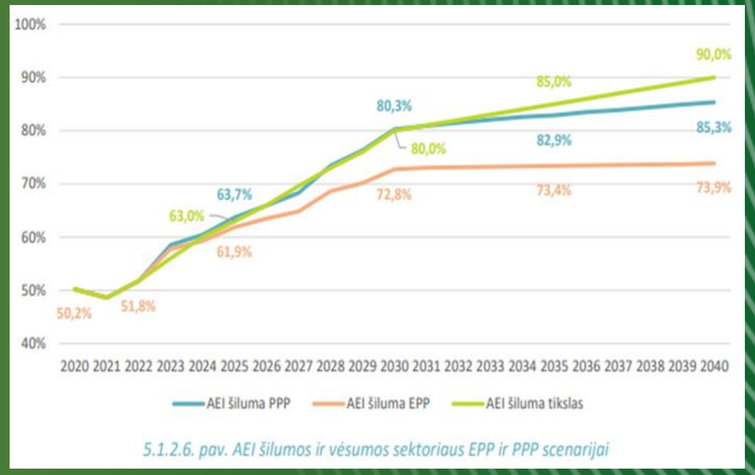

5.1.2.6. pav. AEI šilumos ir vėsumos sektoriaus EPP ir PPP scenarijai

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

C1.1 veikla

NEKSVP įgyvendinimo koordinavimas

Ataskaitų teikimas Europos Komisijai 2025 m.

Informacijos apie priemones atnaujinimas

NEKSVP suderinamumo su įvairiais strateginiais dokumentais stebėjimas

Informacijos apie reikalingus finansus teikimas ir atnaujinimas

C1.2 veikla

NEKSVP priemonių vertinimas

Sukurtos tikslesnės skaičiuoklės

Priemonių kompleksinis vertinimas

Platesnis – daugiau priemonių*
Detalesnis – energija + emisijos
Išsamesnis – >kuro/energijos rūšių
Tikslesnis – tarpsektorinis poveikis

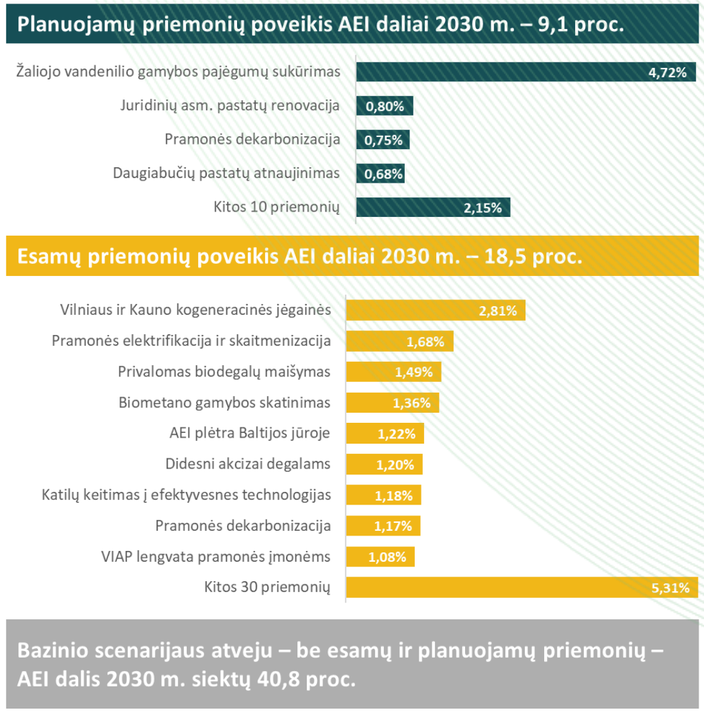

LIETUVOS ENERGETIKOS AGENTŪRA

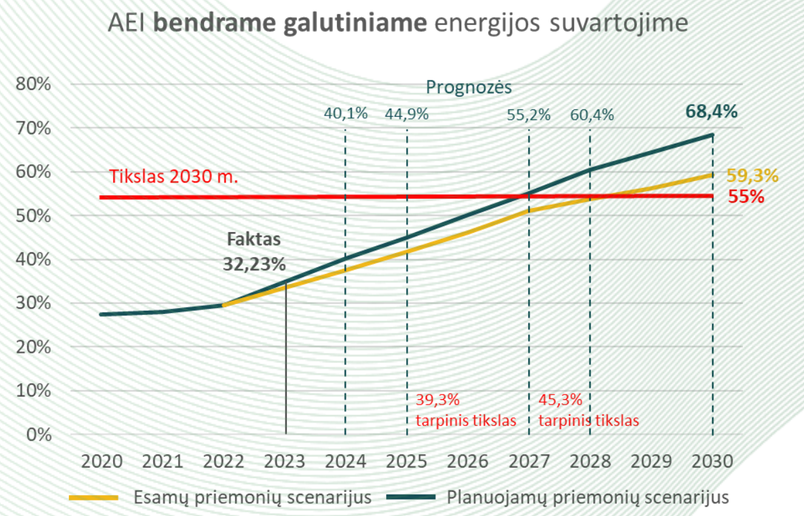

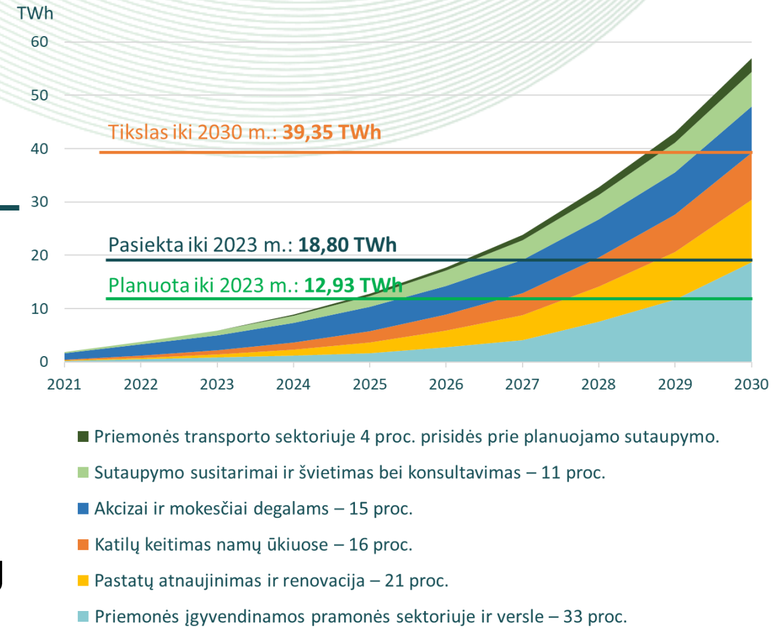

2025 rugsėjis:

- Deliverable: Report on interactions among complementary measures to be used as guidelines when drafting/updating measures

2025 lapkritis:

- Deliverable: Update and review of projections in preparation for the NECP updates/reviews
- Milestone: Methodology and guidelines of continuous monitoring and verification of NECP measures

C1.3 veikla

Nacionalinių ir regioninių institucijų personalo kompetencijų valdymas

apva

01 Kompetencijų modelis

Parengtas kompetencijų modelis ir jo atnaujinimai

02 Mokymų planai

Parengti 4 kasmetiniai mokymų planai projekto partneriams

03 Surengta 15 mokymų

- NEKSVP priemonių vertinimas;
- Energetikos sistemos modeliavimas;
- Energijos vartojimo pastatuose audito mokymai;
- Pastatų tvarumo sertifikavimas;
- Projektų valdymas ir kt.

04 Kompetencijų tobulinimas

Partnerių įgūdžių tobulinimas ir optimizavimas, siekiant visapusiško NEKSVP įgyvendinimo

05 Mokomieji vizitai

Užtikrinamas nuolatinis mokymąsis iš kitų, jau įgyvendintų ar vykdomų projektų

C1.4 veikla

Tinklaveika su kitais LIFE ir ne LIFE projektais, patirties keitimasis ir perdavimas

1

Tinklaveikos renginiai

Sudalyvauta 7 tinklaveikos renginiuose ES šalyse, kuriuose pasidalinta projekto pasiekimais bei perimta kitų geroji praktika..

2

Tarptautinės konferencijos

Sudalyvauta 6 tarptautinėse konferencijose, kuriose buvo pristatyti LIFE IP EnerLIT sprendimai.

3

Ryšių kūrimas

Aktyviai palaikomi ryšiai:
LIFE IP BuildEST;
LIFE IP ZENAPA;
LIFE IP NATURALIT;
LIFE SIP VANDUO

4

Pasiekti asmenys

Pasiekti **259** specialistai, ekspertai.

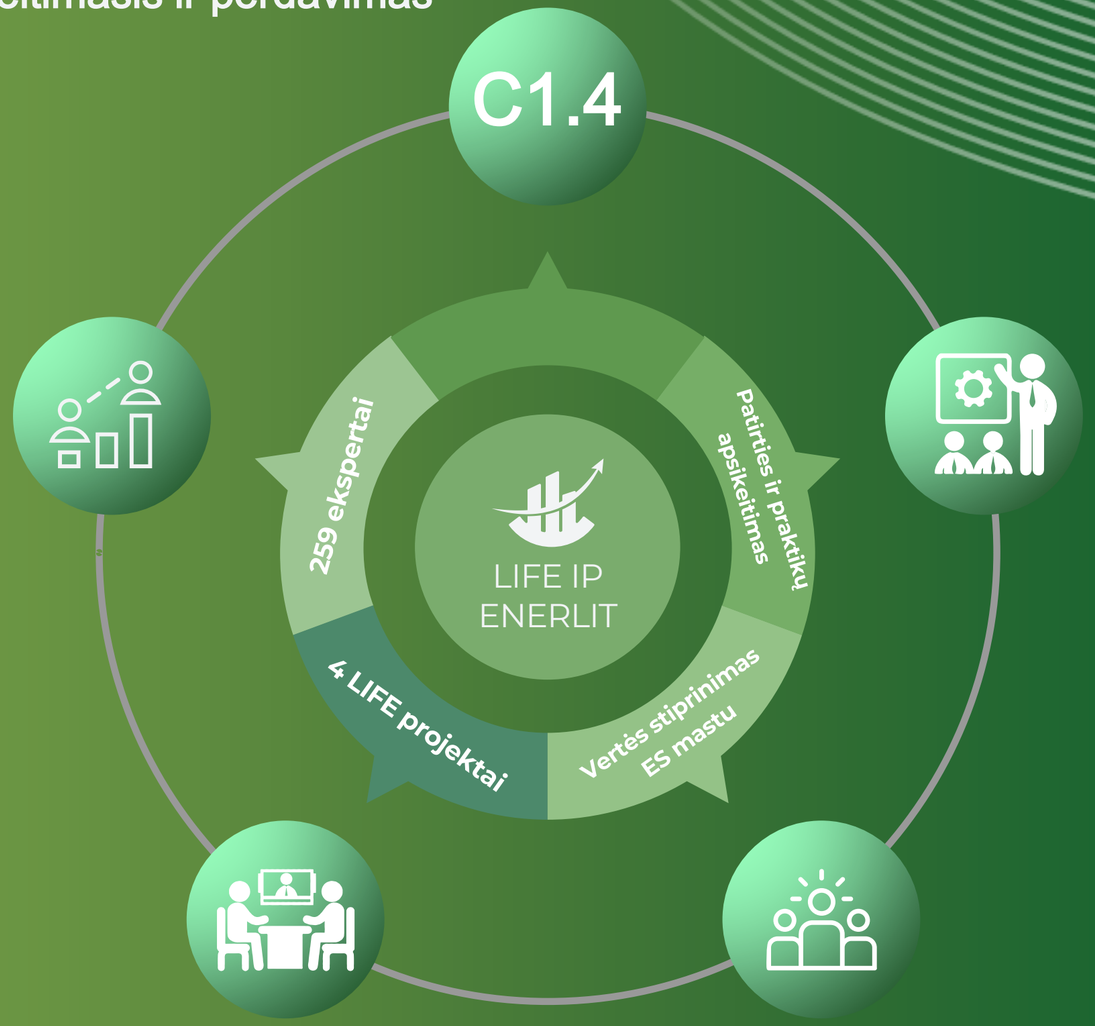

A2.1 veikla

Efektyvios valdymo sistemos sukūrimas pastatų sektoriaus papildomų fondų mobilizavimui ir administravimui

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

Papildomo finansavimo galimybės ir privačių lėšų pritraukimas

Priimtas LRV 2025 m. gegužės 7 d. nutarima Nr. 278 - padidintas lėšų kaupima pagal privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus, pagal pastato būklę priimti koeficientai nuo 1 iki 4.

Sukurtas kvartalinės renovacijos finansavimo priemonių sąrašas (vedlys), kuris palengvina galimybes savivaldybėms rasti vieno langelio principu tinkamą finansavimą, tvarkant kvartalus.

Finansinių priemonių svertas. Sudaryta sutartis su Europos investicijų banku, nustatant 1:6 santykiu privačių lėšų pritraukimą (buvo 1:5).

A2.2 veikla

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

Tarpsektorinės ir sektorinės teisinės bazės suderinimas tvariems ir energetiškai efektyviems pastatams

Aplinkos ministerija su partneriais Smart Continent Management Institute pradėjo rengti **Nacionalinį pastatų renovacijos planą**. Studijos tikslas parengti Nacionalinį pastatų renovacijos planą, kuriuo siekiama, kad **iki 2050 metų** visi šalies pastatai – tiek viešieji, tiek privatūs gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai – taptų **labai efektyviais energijos vartotojais, nepriklausomais nuo iškastinio kuro**. Lietuva savo nacionalinio pastatų renovacijos plano projektą **pateiks EK kaip integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano** projekto dalį.

Paskelbtas pirkimas dėl statybos techninio reglamento 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ **naujos pastatų energinio naudingumo vertinimo metodikos** parengimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvą (ES) 2024/1275

A2.2 veikla

ENERGETIKOS MINISTERIJA

Tarpsektorinės ir sektorinės teisinės bazės suderinimas tvariems ir energetiškai efektyviems pastatams

Viešųjų pastatų modernizavimo teisės aktų studija

Rengėjas: Advokatų kontora Glimstedt Bernotas ir partneriai KMG Baltics, Ekotermija, UAB
Atlikta: 2023 spalio mėn. – 2024 m. gegužės mėn.

•Įvertintas VP finansavimo priemonių efektyvumas (efektyviausios – langų keitimas, šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas ir kt.);

•Įvardintos kliūtys VP atnaujinimo tikslams pasiekti;

•Pateikti siūlymai VP atnaujinimo programai bei kitų teisės aktų korekcijai;

•Įvertintas viešojo sektoriaus institucijų galutinės energijos suvartojimas (2021 m. – 5,5 TWh);

•Pateikti pasiūlymus teisės aktų atnaujinimui, įskaitant teisinių barjerų pašalinimą, pastatų valdytojų kompetencijos bei motyvacijos padidinimą ir jiems įpareigojimų atnaujinti pastatus nustatymą;

•Įvertintas investicijų poreikis atnaujinant pastatus iki B energinio naudingumo klasės (2023 metais buvo 525 Eur/m2, iki beveik nulinės energijos pastato (A++) – 812 Eur/m2; atnaujinimo įkainio brangimas numatomas 5 proc. kasmet.

A2.2 veikla

Tarpsektorinės ir sektorinės teisinės bazės suderinimas tvariems ir energetiškai efektyviems pastatams

Pagrindiniai rengti/rengiami teisės aktai, siekiant perkelti naujos energijos vartojimo efektyvumo direktyvos nr. 1791 nuostatas, susijusias su pastatais

- Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo įstatymo pakeitimas, priimtas 2025 m. birželio 5 d., įsigalioja 2025 m. spalio 1 d.;
- Viešųjų pastatų energinio efektyvumo programos, patvirtintos LRV 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1328, pakeitimas, rengiama;
- Energijos išteklių ir energijos efektyvaus vartojimo stebėsenos tvarkos aprašo, patvirtinto LRV 2016 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 332, pakeitimas, rengiamas;
- Viešųjų pastatų atnaujinimo projektų finansavimo sąlygų aprašų rengimas, patvirtinti Energetikos ministro įsakymais, 2024 m. rugsėjo 26 d. Nr. 1-163 ir 2024 m. lapkričio 29 d. Nr. 1-209;
- Viešųjų pastatų inventoriaus (sąrašo) atnaujinimas 2024 m. sausio 1 d., bus patvirtinti Energetikos ministro ir Aplinkos ministro įsakymais.

C2.1 veikla

Privačių namų renovacija

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

Rekomendacijos privačių namų renovacijos finansavimo priemonių gerinimui

Rengiami teisės aktai - 2026 m. bus įteisintas pastatų renovacijos pasas

Renovacijos pasas – integruotas į pastatų energinio naudingumo sertifikatą

2021 m.
- 16,6 mln. Eur. Pateikta - **1 942** paraiškų. Įgyvendinta projektų - 1 189.

2022 m.
- 10 mln. Eur. Pateikta - **1 325** paraiškų. Įgyvendinta projektų - 701.

2024 m.
- 32 mln. Eur. Pateikta - **2 607** paraiškų. Įgyvendinta projektų - 627.

2025 m.
- 8 mln. Eur. Pateikta - **807** paraiškų.
- Papildomai numatyta 2025 m. – **26 mln. Eur.**

C2.2 veikla

Daugiabučių ir visuomeninių pastatų renovacija

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

Parengtas Miestų atnaujinimo kvartalais modelis savivaldybėms

165 mln. Eur. iš Modernizavimo fondo daugiabučiams atnaujinti (modernizuoti)

49 mln. Eur. iš Modernizavimo fondo savivaldybių viešiesiems pastatams atnaujinti (modernizuoti)

C2.3 veikla

ENERGETIKOS MINISTERIJA

Susitarimai dėl energijos taupymo ir vartotojų švietimo

Energijos efektyvumo potencialo studija, Energijos efektyvumo planai

Rengėjas: UAB „PricewaterhouseCoopers“
Vykdoma: 2025 sausis mėn. – 2025 m. lapkritis mėn.
Tikslas: Apskaičiuoti EVE didinimo potencialą savivaldybėse ir parengti metodinius įrankius, padėsiančius siekti EVE didinimo tikslų.

Veiklos:
•atlikti visų savivaldybių ir jų įmonių, veikiančių vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, šilumos tiekimo, atliekų tvarkymo ir viešojo transporto ir kt. srityse, energijos vartojimo efektyvumo didinimo techninio ir ekonominio potencialo analizę, įvertinant esamus ir galimus energijos taupymo susitarimus, faktinį energijos suvartojimą, energijos vartojimo efektyvumo didinimo tikslus atskiruose sektoriuose, atlikta;

•numatyti priemones siekiant įgyvendinti privalomą reikalavimą valstybės ir savivaldybių įstaigoms savo veikloje kasmet bent 1,9 proc. sumažinti galutinės energijos suvartojimą ir vykdymo stebėjimo-kontrolės sistemą, parengtas projektas;

•turi būti parengtas pilotinis energijos efektyvumo didinimo planas pasirinktai savivaldybei su galimybe jį pritaikyti kitose 5 savivaldybėse, pateikta tokių planų įteisinimo tvarka ir pasiūlymai dėl jų vykdymo stebėsenos/skatinimo sistemos sukūrimo, rengiamas plano projektas Ukmergės raj. savivaldybei;

C2.3 veikla

Susitarimai dėl energijos taupymo ir vartotojų švietimo

Energijos efektyvumo potencialo studija, Energijos efektyvumo planai

Rengėjas: UAB „PricewaterhouseCoopers“
Vykdoma: 2025 sausis mėn. – 2025 m. lapkritis mėn.

•parengti savivaldybių energijos efektyvumo didinimo planų rengimo gaires, kuriose, be kita ko, būtų išanalizuota bent 3 ES valstybių narių savivaldybių energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių geroji praktika (vartotojų elgsenos keitimo, fiskalinės ir kitos efektyvios energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės);
•įvertinti energijos taupymo paslaugų teikėjų (ETPT), energijos vartojimo auditorių, energetikos vadybininkų, nepriklausomų energijos vartojimo efektyvumo didinimo ekspertų, pastato inžinerinių sistemų montuotojų bei kompleksinės renovacijos darbų teikėjų kompetencijas bei pasiūlą, atlikta;
•įvertinti savivaldybių teritorijose esančių centralizuotų šilumos tiekimo sistemų, kurių vienos bendra šilumos vėsumos atiduodamoji maksimali galia viršija 5 MW, atitiktį efektyvios centralizuoto šilumos tiekimo sistemos kriterijams, parengtas projektas;
•suorganizuoti viešą seminarą savivaldybių atstovams savivaldybių energijos efektyvumo didinimo planų rengimo, įgyvendinimo ir stebėsenos klausimais.

C2.4 veikla

Energijos vartojimo pastatuose mažinimas

Veiklos tikslas – apžvelgti anksčiau vykdytas švietimo ir konsultavimo priemonių veiklas, atlikti pilotinį tyrimą, testuojant elektros ir šilumos intervencijas, pritaikyti gautus rezultatus, rengiant švietimo ir konsultavimo priemonių įgyvendinimo gaires energijos tiekėjams bei siūlymus teisės aktų pakeitimams.

C2.4.1.: Anksčiau atliktų vartotojų švietimo ir konsultavimo veiklų vertinimas.

- **Parengtas produktas:** švietimo ir konsultavimo priemonių *ex-post* analizė.
- **Parengtas produktas:** pilotinio projekto veiklos matavimo planas.
- **Parengtas produktas:** intervencijos poveikio vertinimo planas.

C2.4.2.: Elektros energijos pastatuose mažinimas, kuriant intervencijas elgsenai keisti (pilotinis tyrimas) ir C2.4.3.: Šilumos suvartojimo pastatuose mažinimas, kuriant intervencijas elgsenai keisti

- **Atlikta:** pilotinio tyrimo įgyvendinimo alternatyviu būdu apibrėžimas.
- **Parengtas produktas:** intervencijų kūrimo ir įgyvendinimo gairių pirmasis variantas.
- **Vykdoma:** rengiami siūlymai dėl švietimo ir konsultavimo susitarimų teisinės bazės atnaujinimo.
- **Vykdoma:** rengiama pilotinio tyrimo metodologija.
- **Planuojama:** įgyvendinti pilotinį tyrimą ir atlikti rezultatų analizę.

C2.4.4.: Žinių dalijimasis su energijos tiekėjais ir teisės aktų tobulinimas

- **Planuojama:** atnaujinti švietimo ir konsultavimo gairės skirtos energijos tiekėjams.
- **Planuojama:** suorganizuoti žinių dalijimosi susitikimus su energijos tiekėjais.
- **Planuojama:** atnaujinti su vartotojų švietimu ir konsultavimu susiję teisės aktus.

A3.1 veikla

Efektyvios valdymo sistemos sukūrimas transporto sektoriaus papildomų fondų mobilizavimui ir administravimui

Sukurta tarpinstitucinio bendradarbiavimo grupė

ŠESD emisijų mažinimo priemonių transporto sektoriuje vertinimas

Sukurta veiksminga valdymo sistema, skirta įgyvendinti, koordinuoti ir stebėti su energijos vartojimo efektyvumu susijusių priemonių pažangą Lietuvos transporto sektoriuje

Bendras rodiklių registras

Tvaraus judumo fondo įsteigimas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSISIEKIMO MINISTERIJA

C3.1 veikla

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Miesto ir priemiesčio viešojo transporto parkų atnaujinimas skatinant transporto priemones, varomas alternatyviu kuru ir elektra

Nacionalinis tikslas – nuo 2029 m. visas viešasis transportas varomas alternatyviaisiais degalais.

Tikslo įgyvendinimui inicijuotas finansavimas netaršaus viešojo transporto skatinimui:

-270 autobusų ir 64 įkrovimo stotelės (kvietimai baigti, šaltinis RRF);

-342 autobusai (kvietimai vykdomi, šaltinis 2021-2027 IP).

Esama situacija (2025 m. gegužė) pagal metinę savivaldybių viešojo transporto parkų apžvalgą:

~ 35 proc. viso viešojo transporto varomo alternatyviaisiais degalais.

Geroji praktika:

•Druskininkai - žaliausia savivaldybė- nuo 2023 m. visas viešasis transportas – elektrinis;

•Jonavoje ne tik sparčiai elektrifikuojamas parkas, bet veikia net ir išmanios stotelės;

•Trijuose pagrindiniuose didmiesčiuose keleivius veža 536 elektra varomi autobusai (viso – elektriniai - 608 vnt.).

C3.2 veikla

Darnaus judumo mieste koordinavimas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Atnaujintos darnaus judumo planų rekomendacijos. Šiai dienai patvirtinti 24 Darnausjudumo planai.

Kasmet organizuojama darnaus judumo konferencija, kuri pritraukia apie 120 dalyvių (savivaldybių atstovai, planuotojai, projektuotojai, įmonės ir įstaigos susijusios su darniu judumu).

2023 m. patvirtintos Mažos taršos zonų nustatymo rekomendacijos. Lietuvoje mažos taršos zoną įsivedęs tik Kauno miestas.

LR Seime priimti Alternatyviųjų degalų įstatymo, Rinkliavų įstatymo ir administracinių nusižengimų įstatymo pakeitimai dėl mažos taršos zonų nustatymo.

C3.3 veikla

Elektromobilių naudojimo skatinimas ir įkrovimo infrastruktūros plėtra

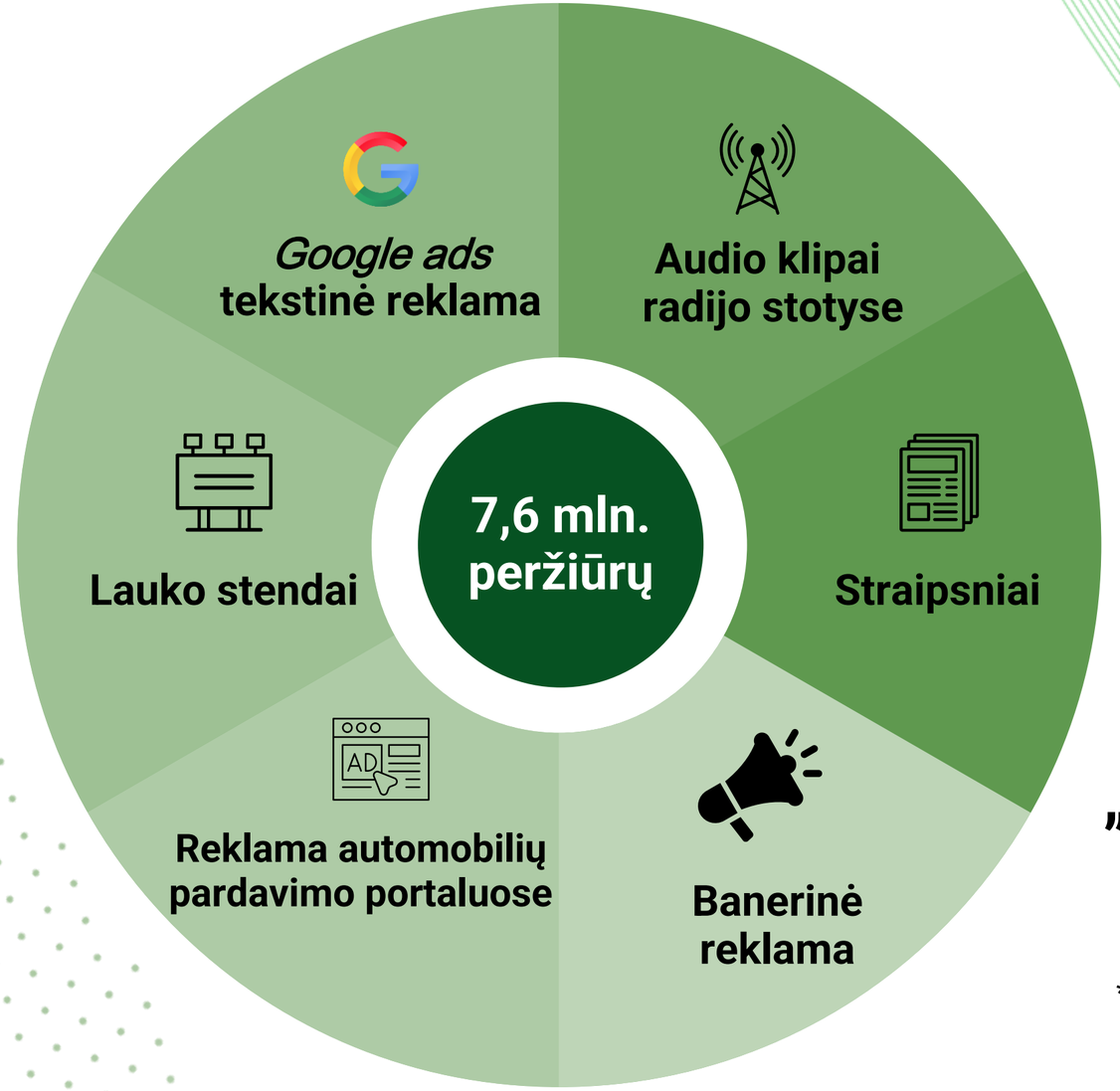

Viešinimo kampanija „Persėsk į elektromobilį“

*2023 m. - 2455029 peržiūros
2024 m. - 5105649 peržiūros

C3.4 veikla

Vartotojų elgsenos keitimas, siekiant klimatui draugiškų veiklų

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSISIEKIMO MINISTERIJA

2022 metų spalio mėnesį vyko APVA ir kitų partnerių organizuotas hakatonas „Green Life Hack: Mobility“, kurio metu ieškota inovatyvių sprendimų, susijusių su tvariu judumu miestuose ir visuomenės keliavimo įpročių keitimu. Hakatone laimėjo Lietuvos dviratininkų bendrijos suburta komanda, parengusi idėją sukurti mobiliąją programėlę dviratininkams „Burbi“.

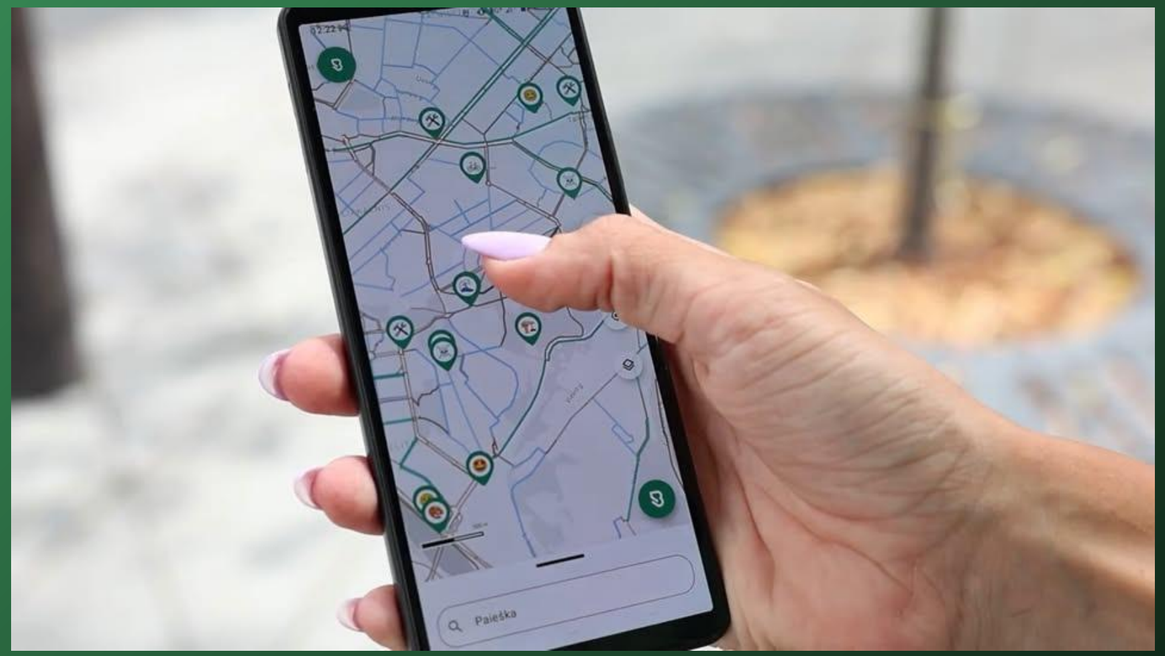

https://www.youtube.com/watch?v=n2JQblPav8E

C3.4 veikla

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Vartotojų elgsenos keitimas, siekiant klimatui draugiškų veiklų

01

Ekologiško vairavimo mokymosi platforma

e-mokymosi platforma, kurioje vairuotojams pateikiami metodai, padedantys sutaupyti degalų vairuojant ir planuojant keliones.

02

Hakatonas

2022 metų spalio mėnesį vyko APVA ir kitų partnerių organizuotas hakatonas „Green Life Hack: Mobility“, kurio metu ieškota inovatyvių sprendimų, susijusių su tvariu judumu miestuose ir visuomenės keliavimo įpročių keitimu.

03

Moksleivių edukavimas

Edukacinė programa „Riedanti karta” sukurta tam, kad 5-8 kl. moksleiviai sužinotų apie darnų judumą, taptų jo dalyviais.

C3.5 veikla

Pažangių techninių sprendimų, skirtų tvariam mobilumui, rengimas, pritaikymas ir įvertinimas bei platesnio diegimo skatinimas

LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ

Lazdijų rajono savivaldybė

24 tūkst. pavėžėtų keleivių

337 500 nuvažiuotų kilometrų

0 kg išmestų CO2

Punsko valsčius

Sutaupyta 743 kWh energijos ir 402 kg CO2 emisijų

2022 SPALIS-GRUODIS

Sutaupyta 8905 kWh energijos ir 3707 kg CO2 emisijų

2023

Sutaupyta 1907 kWh energijos ir 818 kg CO2 emisijų

2024 SAUSIS-BIRŽELIS

C3.6 veikla

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Klimato kaitos švelninimo potencialo didinimas ūkiuose

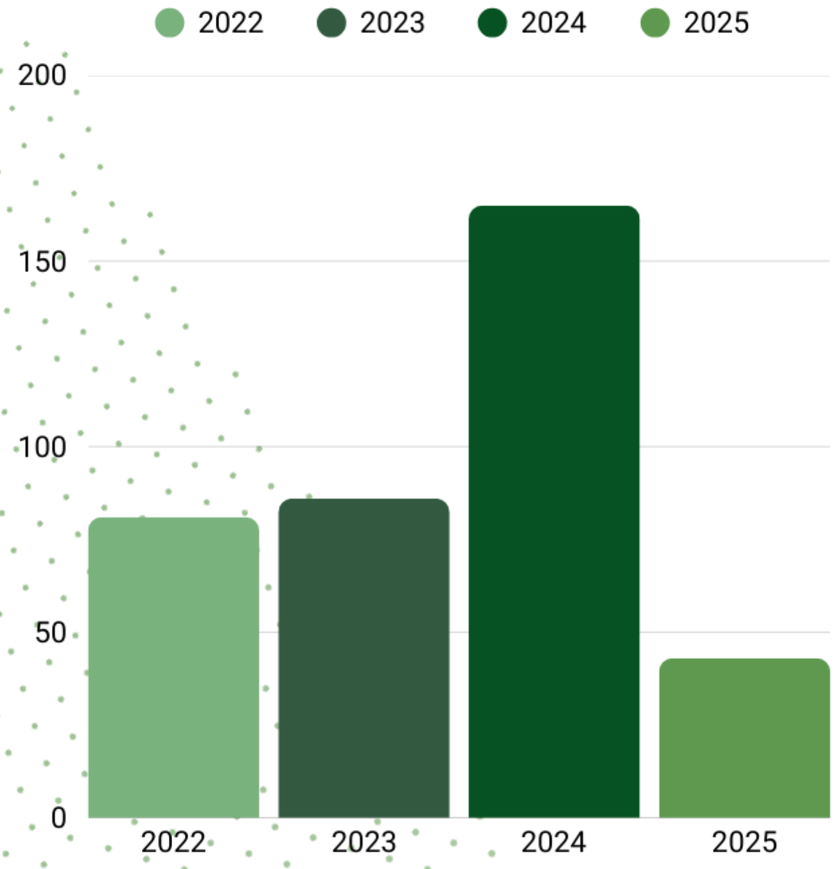

Bearimių technologijų lauko dienų dalyvių skaičius

„Energiškai efektyvios ir klimatui palankios investicijos skatinant taikyti tiesioginę sėją žemės ūkio gamyboje“

Investuota apie 30 mln. eurų Modernizavimo fondo lėšų

Įsigyta 450 sėjamųjų, kuriomis turėtų būti apdirbta apie 70 000 ha pasėlių.

C3.6 veikla

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

„Degalų sunaudojimo žemės ūkyje ir mokestinių nuolaidų įsigyjant degalus, tarpusavio sąsajų ir priklausomumo vertinimas”

Išvados:

Gazolio apmokestinimo tvarka turėtų derėti su kaimyninių valstybių (t. y., Lenkijos, Latvijos) taikoma tvarka, kitokiu atveju vietos gamintojai praras savo konkurencinį pranašumą.

„Energinio efektyvumo atžvilgiu efektyviausių žemės ūkio augalų auginimo technologijų įvertinimas“

Išvados:

Suformuluotos rekomendacijos dėl leidžiamo įsigyti gazolių kiekio normų peržiūros. Atskleista, kad tiesioginės sėjos technologijoje dėl degalų sąnaudų sumažėjimo ŠESD emisijos mažėja – nuo 1,5 iki 2,4 kartų.

A4.1 veikla

EIMIN

Efektyvios valdymo sistemos sukūrimas pramonės sektoriaus papildomų fondų mobilizavimui ir administravimui

ENERGIJĄ TAUSOJANČIOS PRAMONĖS TRANSFORMACIJOS ANALIZĖ

Energijos **monitoringas**

Įgyvendinti visos pramonės energijos monitoringą ir nustatyti sutaupymo galimybes.

Žiedinės ekonomikos skatinimas

Skatinti žiedinės ekonomikos principų taikymą, siekiant sumažinti atliekas ir CO_2 poveikį.

Energijos auditų įpareigojimas

Įpareigoti įmones atlikti energijos auditus ir įgyvendinti rekomendacijas.

Bendradarbiavimo stiprinimas

Stiprinti bendradarbiavimą tarp pramonės, mokslo ir valstybės, diegiant inovacijas.

Mokesčių įvertinimas

Įvertinti mokesčių už iškastinį kurą ir CO_2 apmokestinimo galimybes, siekiant klimato neutralumo.

A4.1 veikla

Efektyvios valdymo sistemos sukūrimas pramonės sektoriaus papildomų fondų mobilizavimui ir administravimui

Pagrindinis rezultatas - Sukurtas pramonės matematinis modelis

Modelis skirtas analizuoti ir vertinti kokiuose pramonės procesuose reikia diegti technologinius patobulinimus, siekiant kuro bei energijos vartojimo ir CO2 sumažinimo.

Rezultatai leidžia nustatyti ekonomiškai tikslingas modeliuojamų pramonės šakų modernizavimo kryptis, įvertinti reikalingus finansinius išteklius, prognozuoti galutinių energijos išteklių struktūrą ir CO2 emisijas iki 2050 metų, taip pat įvertinti ir pasiūlyti energijos efektyvumo didinimo priemones.

Modeliuojamos pramonės šakos: kitų nemetalo mineralinių produktų, chemijos, maisto, popieriaus produktų gamybos, likusios pramonės šakos (apjungtos).

Šiame etape modelis modifikuojamas pagal gautą pramonės įmonių auditų informaciją. Taip pat ieškoma metodinių sprendimų kaip panaudoti turimą dalinę informaciją bei pagal ją suformuluoti prielaidas.

Pramonės modeliavimo ir analizės veiklas planuojama užbaigti iki 2025 12 31.

A4.2 veikla

Tarpsektorinės ir sektorinės teisinės bazės suderinimas ekologiškai ir energiją tausojančiai pramonei

PASIŪLYMAI DĖL ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO DIDINIMO REGULIAVIMO

- Aiškiau reglamentuoti atsakomybes sektoriuose
- Supaprastinti auditų bei atestavimo tvarką
- Užtikrinti audito rekomendacijų įgyvendinimą ir mažinti administracinę naštą
- Nustatyti privalomas priemones įstatymu
- Atsisakyti perteklinių reikalavimų

C4.1 veikla

Technologinių eko-inovacijų diegimas ir skatinimas

Parengta pramonės poreikių analizė

Pagrindinės įžvalgos

2014–2020 m. priemonės skatino eko-inovacijas, bet buvo orientuotos tik į **mikro lygmenį (įmones)**.
Verslo susidomėjimas buvo **žemas** – priežastys: ribota paklausa, aukšta rizika, ilgas atsipirkimo laikotarpis, finansavimo stoka.
Makro (politikos) ir mezo (rinkos) priemonės nebuvo pakankamai išnaudotos.
Administraciniai reikalavimai ir finansavimo sąlygos mažino priemonių patrauklumą.

Identifikuotos kliūtys

Nepribrendusi rinka ir žemas vartotojų pasirengimas mokėti už ekologiškus produktus.
Finansavimo prieinamumo problemos, apyvartinių lėšų stoka.
Nepakankamas eko-inovacijų naudos viešinimas ir konsultantų kompetencijų ribotumas.

Rekomendacijos dėl technologinių eko-inovacijų diegimo paskatinimo

C4.1 veikla

Technologinių eko-inovacijų diegimas ir skatinimas

Pramonės poreikių analizė

Nepribrendusi rinka

Žemas vartotojų pasirengimas mokėti už ekologiškus produktus.

Priemonių neišnaudojimas

Makro (politikos) ir mezo (rinkos) priemonės nebuvo pakankamai išnaudotos.

Administraciniai reikalavimai

Administraciniai reikalavimai mažina priemonių patrauklumą.

Finansavimo neprieinamumas

Apyvartinių lėšų stoka.

C4.2 veikla

Tradicinių pramonės šakų transformacijos skatinimas

Pramonės transformacijos derinimas su institucijomis

Pramonė 4.0
- Skaitmeninimas
- Energetinis efektyvumas
- Žiedinė ekonomika

„Misija 0“

Žiedinės ekonomikos kelrodis
- Bendrakūra
- Dialogas

Vandenilio platforma
- Strategija
- Technologijų plėtra

Tematinės partnerystės

Išgrynintos idėjos ir rekomendacijos

Konkurencingumo platforma „Pramonė 4.0“
(formalus derinimas)

Apibendrinti sprendimai

Vyriausybės darbo grupė
(galutinis sprendimų priėmimas)

C4.3 veikla

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Ūkininkų informavimas apie klimato kaitos švelninimo potencialą (ŠESD kiekius) ūkių lygmeniu

- Bearimių technologijų lauko dienų platesnė sklaida
- Vaizdo reportažai, straipsniai, diskusijos
- ŠESD apskaitos sistema ūkio lygiu
- Konsultantų mokymo programa apie tvarias technologijas ir ŠESD mažinimą

↓

Informuoti 25 625 ūkininkai

C4.4 veikla

Energijos vartojimo efektyvumo didinimas įmonėse

20 mokymų dienų, 3 Energetinio efektyvumo konferencijos
Bendras dalyvavusių įmonių/organizacijų skaičius – 219
Apmokytų asmenų skaičius – 506

67 pramonės įmonės parengė Energetinio efektyvumo veiklos planus

2025-09-25 organizuojama baigiamoji Energetinio efektyvumo konferencija

C5.1 veikla

Žaliųjų viešųjų pirkimų teisėkūra

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

Aplinkos Ministro Įsakymo atnaujinimas

Energijos efektyvumas, ekologiniai ženklai, ekologiškas maistas, pakartotinis naudojimas, APD ir kt.

Viešoji Konsultacija

Su perkančiosiomis organizacijomis ir tiekėjais

Tarptautinės Iniciatyvos

GPP Advisory Group, Greening Government Initiative, Ecological transition and resilience of public administration

Naujienlaiškis

Žaliųjų pirkimų specialistų tinklui

KTU Analizė

Žaliųjų pirkimų aplinkosauginio poveikio analizė

Atmintinės ir rekomendacijos

Pastatų tvarumo sertifikavimo, energijos efektyvumo ženklinimo ir kt.

Apdovanojimai

Žaliųjų pirkimų lyderių apdovanojimai

Dalijimasis Praktika

Dalijimasis sukauptomis žiniomis su tarptautiniais partneriais

C5.2 veikla

Perkančiųjų organizacijų gebėjimų vykdyti žaliuosius pirkimus stiprinimas

(2024 - 2025)

Taip pat teikiamos konsultacijos dėl energinio efektyvumo taikymo viešuosiuose pirkimuose

Energijos taupymas

Žinių perdavimas

Suteikia žinių taikyti kriterijus kiekvienai rekomendacijose nurodytai produktų grupei

Galimybės ES

Padeda atrinkti geriausių energinių klasių produktus, prieinamus rinkoje

Tarptautinė praktika

Peržvelgiant energinio efektyvumo praktiką kitose šalyse, šios rekomendacijos apima pavyzdžius, padedančius taikyti energinio efektyvumo reikalavimus žaliajame viešajame pirkime

Rekomendacijų dėl prekių, kurioms taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, tikslai

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBA

D1 veikla

Projekto poveikio NEKSVP tikslų įgyvendinimui stebėsena

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Nacionalinė ŠESD kiekio apskaita

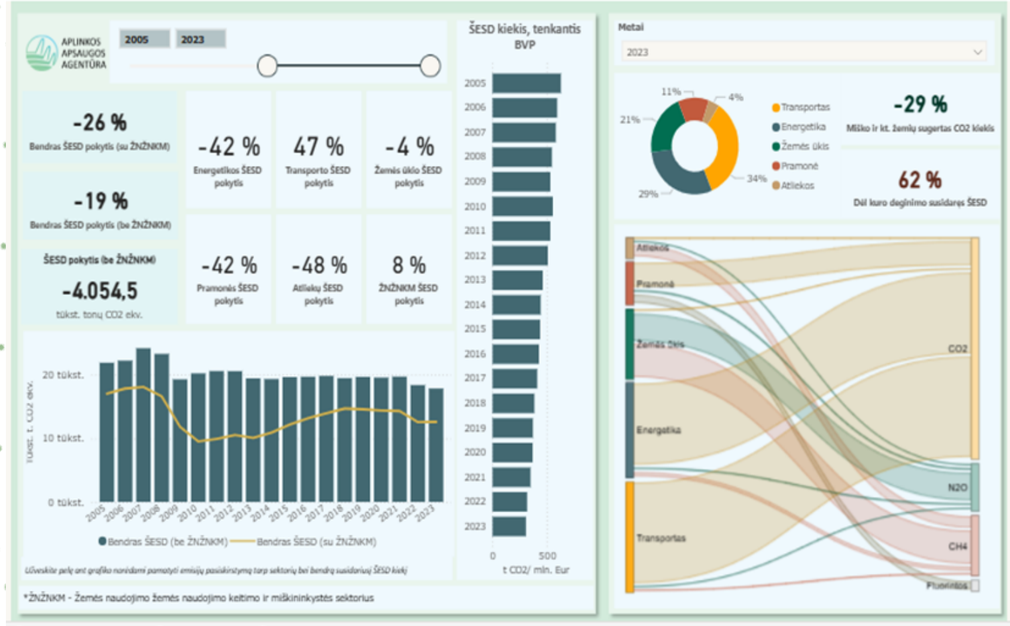

Energetika

Transportas

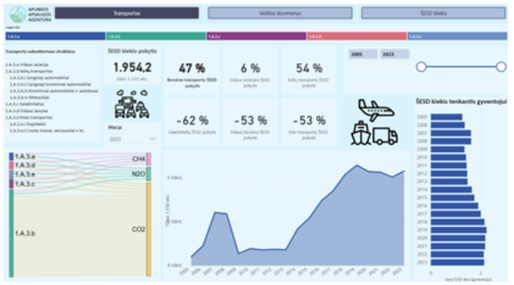

Pramonė

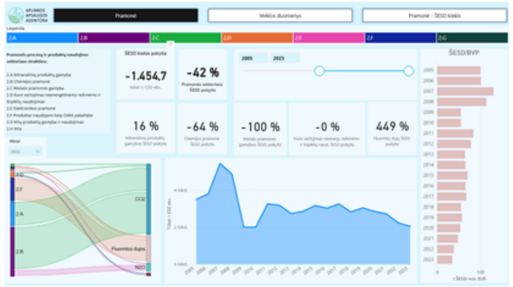

Žemės ūkis

ŽNŽNKM

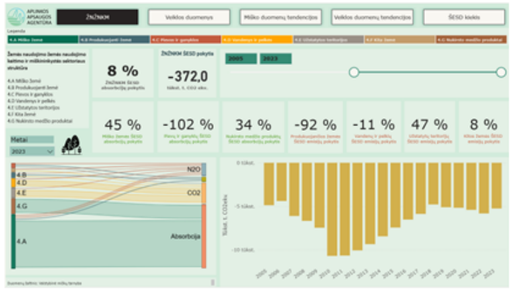

Atliekos

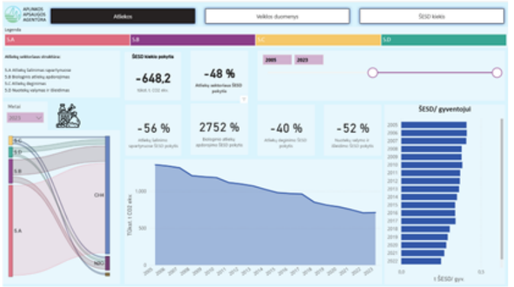

[ŠESD kiekio švieslentės]

D1 veikla

Projekto poveikio NEKSVP tikslų įgyvendinimui stebėsena

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

ŠESD kiekio mažinimo tikslų įgyvendinimo pažanga

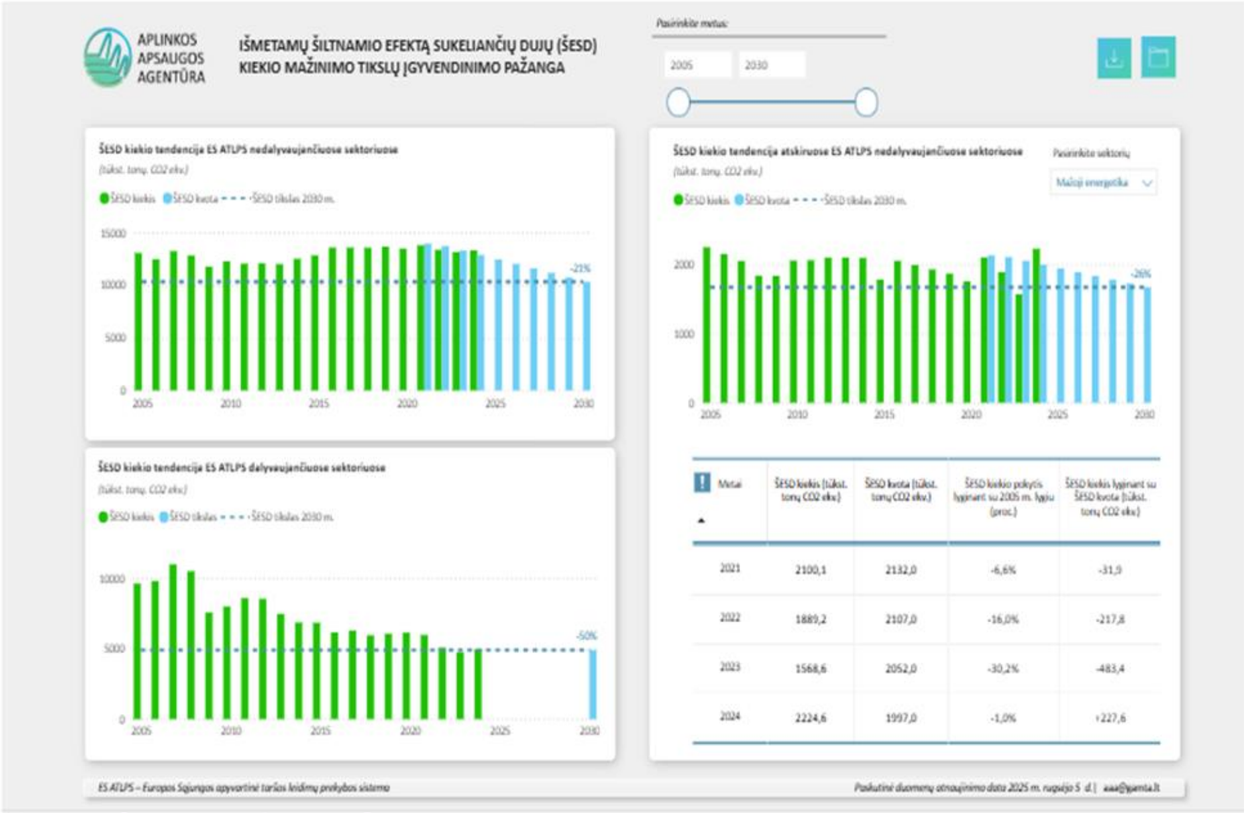

ŠESD kiekio prognozės 2023-2030 m.

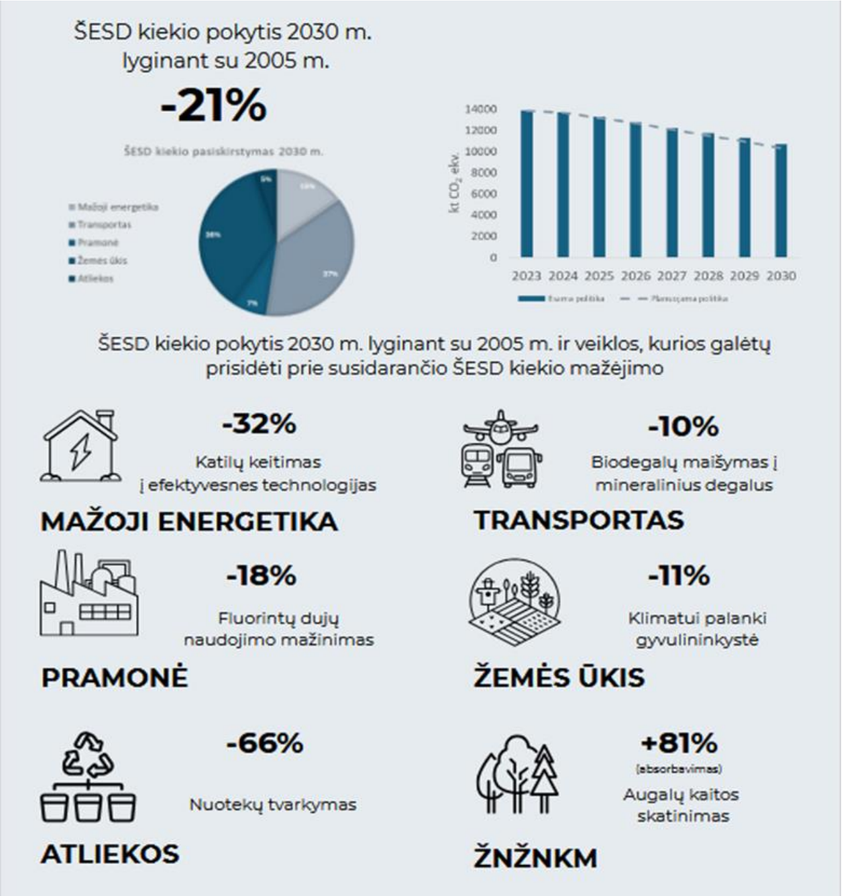

D1 veikla

Projekto poveikio NEKSVP tikslų įgyvendinimui stebėsena

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Priemonių poveikio oro teršalams vertinimas

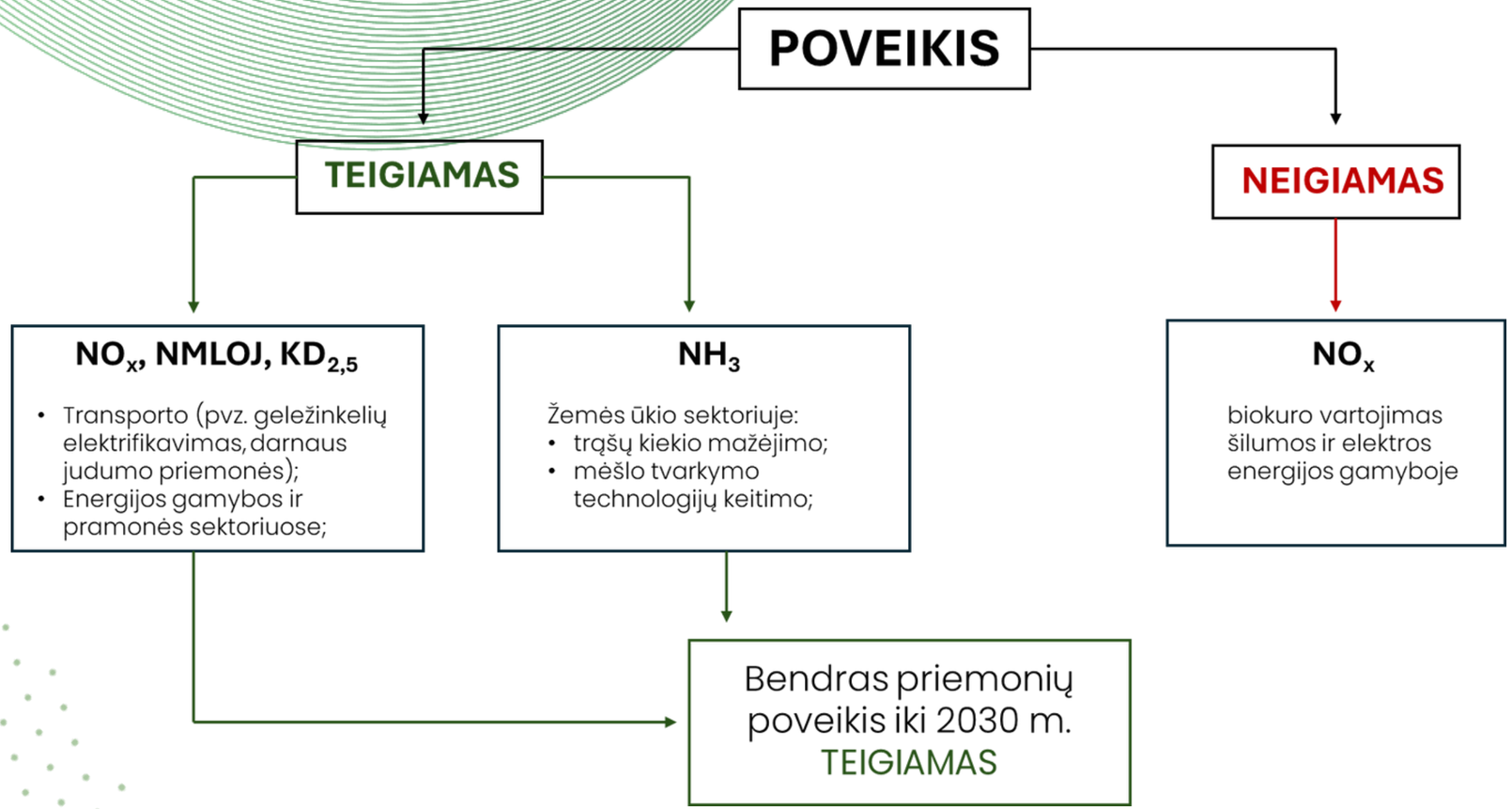

D2 veikla

LIETUVOS ENERGETIKOS AGENTŪRA

Pilotinių projektų stebėsena

Pagrindinis tikslas – pritaikyti gerąją Lietuvos darnaus judumo mieste planavimo praktiką kaimo kontekste, išanalizuoti gerąją Europos Sąjungos darnaus judumo kaimo planavimo praktiką ir išbandyti pažangius techninius sprendimus atokiose vietovėse.

Įgyvendinant šią veiklą atliekama stebėsena:

Punsko valsčiuje (Lenkija)

Nuo 2022 m. spalio mėn. iki 2024 m. liepos mėn. elektromobilis nuvažiavo **26 017 km, pervežė 1 104 keleivių, sutaupė 15 725 kWh** ir kelionių metu į aplinką **neišmesta 6 791 kg CO_2**.

Lazdijų rajone (Lietuva)

Nuo 2023 m. kovo mėn. iki 2025 m. rugpjūčio mėn. visi **trys elektromobiliai** bendrai nuvažiavo **300 259 km.** Lyginant su tokios pačios markės automobiliais varomais dyzeliniu kuru, sutaupyta **27 298 kWh** energijos ir kelionių metu į aplinką ne**išmesta 58 593 kg CO_2**

Lazdijai veža apklausa:

- **Dauguma keleivių anksčiau naudojosi autobusu arba automobiliu;**
- **Naujoji paslauga ypač aktuali tiems, kurie neturėjo nuosavo automobilio;**
- **Jei nebūtų paslaugos, daugiausiai rinktųsi viešąjį transportą arba keliones su draugais;**
- **Didžioji dalis apklaustųjų naudojasi paslauga kelis kartus per mėnesį;**
- **Paslaugos vertinimas – itin aukštas: beveik visi apklaustieji ja labai patenkinti;**
- **Finansinė nauda pastebima tiems, kurie anksčiau važinėjo nuosavu automobiliu, bet daugumai sutaupymas nesvarbus, nes jie automobilio neturėjo.**

E1 veikla

Projekto viešinimas ir rezultatų sklaida

Nuo projekto pradžios pasiekti 225 923 asmenys iš 400 000 planuojamų.

E2 veikla

Projekto pilotinių/parodomųjų veiklų rezultatų sklaida

- Tyrimas apie atkartojimo galimybes ir gairės kitoms savivaldybėms
- Savivaldybių klimato konferencija
- Rekomendacijos Lenkijos savivaldybėms dėl C3.5 veiklos atkartojimo galimybių
- 6 straipsniai profesionalioje žiniasklaidoje
- Tarptautinis seminaras Lenkijos savivaldybėms
- 2 vaizdo įrašai ir 1 tinklalaidės epizodas

F1 veikla

Projekto valdymas ir administravimas

Projekto partnerių susitikimai → Veiklų pažangos stebėsena → Finansinių ataskaitų patikra → Finansinių planų atnaujinimas → Fazės ataskaita

Pagrindinė projekto priežiūros komanda

Milestones

Deliverables

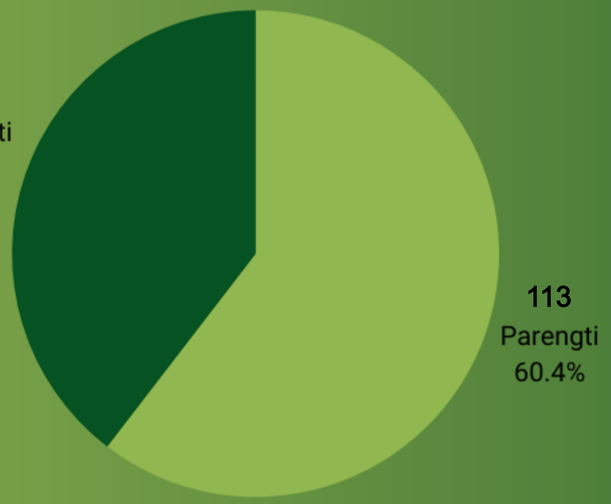

MES SOCIALINIUOSE TINKLUOSE

Youtube kanalas:
https://www.youtube.com/@lifeintegruotasisprojektas9779

Projekto svetainė:
https://klimatokaita.lt/life-ip-enerlit/apie-projekta/

Sutaupyta energija - pigiausia!